

РЕЦЕНЗИЯ

по конкурс за заемане на академичната длъжност "ДОЦЕНТ" по научната специалност 4.4 Науки за Земята (Палеонтология и стратиграфия) обявен в „Държавен вестник“, бр. 24 от 17.03.2023 г.

От: чл.-кор. проф. д-н **Кристалина Христова Стойкова**, член на Научното жури, секция „Палеонтология, стратиграфия и седиментология“, Геологически институт при БАН

Конкурсът за заемане на академичната длъжност "доцент" е обявен в Държавен вестник бр. №24 от 17.03.2023 г. за нуждите на Геолого-географския факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“ и е с единствен кандидат гл. ас. д-р Дочо Искров Дочев. Рецензията е изготвена в съответствие с изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане, както и с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Подробният преглед на представените от кандидата документи показва, че те отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане, а така също и на чл. 115 ал. 1 и 2 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

Биографични данни за кандидата

Познавам кандидата д-р Дочо Дочев като студент по геология, а по-късно и като редовен докторант по палеонтология и стратиграфия и преподавател в катедрата по Геология, палеонтология и изкопаеми горива в СУ „Св. Кл. Охридски“. Още в ранните години на своята научна и преподавателска кариера той прояви подчертан „вкус“ към теренните геоложки изследвания, като във фокуса му са горнокредните скали от Западното Средногорие и тяхното макрофосилно съдържание – иноцерамидни бивалвии, амонити и др. фосили. Ключово значение за неговото изграждане и оформяне като специалист в таксономията и биостратиграфията на кредните иноцерамиди изигра специализацията му в института по геология на Варшавския Университет при световно известния учен проф. Иринеус Валашчик (2008). Този опит има важно концептуално отражение върху разработката на неговата докторска теза (2009).

След защитата на дисертационния труд д-р Дочев започва работа като специалист, асистент и от 2012 до сега – главен асистент в катедрата по Геология, палеонтология и изкопаеми горива на Университета. През годините той разширява полето на геоложките си интереси, обхващайки и горната креда в Централно Средногорие, Западния, Централния и части от Източния Предбалкан. Освен това, той успешно навлезе в две нови тематики – геоложки изследвания на о-в Ливингстън, Антарктика и в търсенето на останки от динозаври в България. Всичко това му даде възможност да придобие увереност, опит и да стане търсен партньор за работа в български и международни мултидисциплинарни колективи.

Преподавателската му дейност включва лекционни курсове по палеонтология, стратиграфия, практическа стратиграфия, циклична и високоразделителна стратиграфия, както и упражнения по палеонтология, палеонтология и исторична геология, стратиграфия, практическа стратиграфия, геология, въведение в геологията, секвентна и събитийна стратиграфия; практикум по таксономия и стратиграфия, както и лятната практика по палеонтология и стратиграфия. Справката за учебната заетост на гл. ас. Д-р Дочев показва нарастваща учебна заетост през годините – от 355,6 ч. през 2017/2018 г. до 443 ч. през 2021/2022 г. Ръководил е двама успешно защитили дипломанта. Участник е в 2 международни и 8 национални научни проекта, демонстрира висока активност в представянето на научните резултати на редица международни и национални конференции и симпозиуми. Основните научни интереси на кандидата са свързани с палеонтологията, стратиграфията, литостратиграфията и регионалната геология, основно на горнокредната серия в България, но също и амонитна и иноцерамидна таксономия, както и гръбначна палеонтология в по-широк стратиграфски и географски обхват.

Оценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Група от показатели А

Показател 1: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“. Кандидатът притежава научната и образователна степен „доктор“, защитена през 2009 г. на тема *„Иноцерамидна и амонитна фауна и биостратиграфия на турон – сантонските седименти в част от Западното Средногорие“* и покрива този показател.

Група от показатели Б

Показател 2: Дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките“. Няма, но не се изисква за обявения конкурс.

Група от показатели В

Показател 4. Хабилизационен труд – научни публикации, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Кандидатът е представил 11 научни публикации по този показател (Приложение 1), включващи 9 статии, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни в квартали Q2 – Q4, и две разширени резюмета (В-4 и В-6). Всички те са колективни работи с български и чуждестранни съавтори. Общият сбор на точките по този показател надхвърлят минималната прагова стойност.

Група от показатели Г

Показател 5. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилизационен труд. В този показател е представена съвместната книга с акад. Т. Николов *„Импресии от еволюцията: трудният път на хоминидите“*, издание на издателство Захарий Стоянов от 2021 г.

Показател 7. Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. По този показател са представени 9 публикации, 5 от които са разширени резюмета от годишните конференции на БГД „Геонауки“, а останалите 4 са статии в списания с импакт-фактор или импакт-ранг.

Показател 8. Научни публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове. Тук са листирани 15 публикации, от които 8 разширени резюмета и 7 статии в пълен текст. Важно е да се отбележи, че три от статиите, представени тук – Г-8-12, Г-8-14 и Г-8-15, всъщност са вече реферирани в Scopus (от 2019 г. сп. *Geologica Balcanica* е реферирано там). Тези статии биха могли да се преместят в списъка по показател В или Г, на мястото на разширените резюмета. Това няма да промени съществено броя на точките, но ще подсили качеството на представената научна продукция.

Сборът от точките в групата показатели Г надхвърля изискуемия минимум.

Публикационна дейност на кандидата

За участието си в конкурса кандидатът е представил списък от общо 35 публикации и една книга след придобиването на ОНС „доктор“, в огромното си болшинство колективни (една самостоятелна работа – Dochev, 2015, Г-7-1). Те включват както статии в пълен текст, така и научни съобщения в материали от конференции и отразяват научните интереси на кандидата. Отделно е представен списък с 21 абстракта в сборници от конференции. Преобладаващата част от тях са публикувани в издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Сред тях са и някои списания с висок импакт, попадащи във втори квартал (Q2) като: *Journal of African Earth Sciences*, *Acta Geologica Polonica*, *Paleontologica Electronica* (общо 5 бр.), където кандидатът заема от първо до пето място в авторския колектив. Важни научни приноси са публикувани и в списанията *Доклади на БАН* и *Geologica Balcanica*, които също са с импакт-фактор или импакт-ранг (общо 13 бр.). Приносът на автора в тези статии е ясно разграничим, свързан с биостратиграфията на горната креда (и други стратиграфски интервали) и с таксономията на иноцерамидни бивалвии и амонити, както и с аспекти на литостратиграфията и регионалната геология. Бих искала да отбележа и моите впечатления за доброто представяне на нови резултати в презентации и постери на различни международни и национални научни форуми. Участието на кандидата в научно-популярна книга, проследяваща трудния път на хоминидите в еволюцията им на Земята, също заслужава адмирации и висока оценка.

Група от показатели Д

Показател 10. Разбираемо, цитиранията са с най-голям международен отзвук за тези публикации, които са излезли в реномирани международни списания. Документирани са 30 цитата в списания като *Cretaceous Research*, *Facies*, *Episodes*, *Palaeoworld*, *Journal of Micropaleontology*, *Revue de Micropaleontologie* и др., като най-цитирани са две работи, свързани с биостратиграфията на горната креда в североизточен Иран (общо 18 цитата). Парадоксално е, че това далеч не са най-важните научни приноси на кандидата, но пък се оказват най-видими международно – поради статута на списанията, в които са публикувани. Тези резултати още веднъж подкрепят тезата, че е важно да се публикува в международно видими списания. Във Web of Science – core collection за кандидата фигурират 15 документа, цитирани 33 пъти и H index =4, което отразява реалния международен импакт на работите му.

Показател 11. Представени са 10 цитата по този показател, които доказват използваемостта и практическата приложимост на резултатите на кандидата в

големи обобщителни трудове като „Геология на България – том II, Мезозойска геология”, а също така и при съставяне на обяснителните записки към геоложката карта на България в М 1:500000 в редица картни листове в Западното Средногорие.

Ако обобщим накратко представените данни на кандидата по показателите от А до Д можем да заключим, че те покриват напълно и надвишават минимално изискуемите точки по групи показатели за академичната длъжност „доцент“ в област 4.4. Науки за Земята.

Научни постижения и приноси

Тематично, представените научни резултати от кандидата в този конкурс могат да се обобщят в четири групи: (1) биостратиграфски, (2) палеонтоложки, (3) Антарктически изследвания и (4) изследвания, свързани с установяване на останки от динозаври и други гръбначни в България.

Най-важните научни постижения и приноси са следните:

- 1.1. Иноцерамидните бивалвии и амонитите са успешно използвани като основен биостратиграфски инструмент за разчленяване и корелация, както и за определяне на времевата рамка в множество разрези на горната креда в Западното и Централно Средногорие (Панагюрската и Челопешката ивица), както и в Западния, Централния и Източния Предбалкан и североизточен Иран. Предложени са конкретни биостратиграфски подялби и са изведени критерии за прокарване на редица етажни граници в горната креда както по иноцерамидни бивалвии, така и по амонити. На тази база са проведени множество ревизии на известни и нови разрези на горната креда.
- 1.2. Иноцерамидните и амонитните зони в изследваните последователности са директно съпоставени и калибрирани с важни микрофосилни биомаркери от следните групи: фораминифери, диноцисти, спори и полен, варовит нанопланктон.
- 2.1. За пръв път в България са установени нови за страната родове иноцерамиди: *Mytiloides*, *Cataceramus*, *Trochoceramus*, *Endocostea*, *Cordiceramus*.
- 2.2. Извършени са съвременни таксономични ревизии на амонитните родове *Pseudokossmaticeras* и *Diplomoceras* (кампан-мастрихт).
- 3.1. Въз основа на нови амонитни находки в горноюрско-долнокредни седименти на п-в Байърс, о-в Ливингстън, Антарктика, е прецизиран хроностратиграфският обхват на свитите Devils Point (късен титон – ранен бериас) и President Beaches (късен бериас, в съавторство).
- 3.2. С помощта на съвместна интерпретация на амонитни находки и палинофациален анализ е дешифрирана седиментационната обстановка на отлагане на скалите от групата Байърс, о-в Ливингстън, Антарктика – дистален нискоенергиен шелф със силен континентален привнос и аноксични епизоди (в съавторство с П. Павлишина).
- 4.1. В съавторство с колеги – гръбначни палеонтолози от НПНМ е установено ново фосилно находище на мезозойски тетраподни

динозаври – орнитоподи, анкилозавър и титанозавър, кости от птерозавър и останки от костенурки и крокодилморфи, като за доказването е използван остеохистологичен и палеохистологичен анализ. Възрастта на вместващите седименти, датирана с палинологични находки, е късен сантон до ранен кампан.

- 4.2. В района на гр. Годеч са установени за пръв път у нас средотриаски морски тетраподи – кости и зъби на морски влечуги, както и риби (в съавторство).

Заклучителни бележки

Бих искала да изразя задоволството си от представянето на кандидата Д. Дочев в този конкурс. Оценявам високо неговия ентузиазъм и активност в теренна работа, страстта в търсенето и изследването на макрофосилни останки както от България, така и от чужбина и специално от много трудния за теренни проучвания леден континент. Той притежава силна вътрешна мотивация и умение да търси, намира и разработва конкретни научни проблеми, както и дарбата да работи упорито и всеотдайно в мултидисциплинарни колективи. Другата му черта като изследовател е научното любопитство и разностранност на интересите – не се колебае да навлиза в различни стратиграфски интервали и организмови групи извън неговата титулярна област. Преподавателската работа със студентите, доколкото имам лични впечатления, също е с много положителна оценка. Привличането на повече млади хора в палеонтологията и стратиграфията е от особена важност и отговорност за осигуряване приемствеността между поколенията и продължаването на добрите традиции, свързани с палеонтолого-стратиграфското направление в катедрата по Геология, палеонтология и изкопаеми горива на ГГФ в СУ „Св. Кл. Охридски“. Пожелавам му успех в научната и преподавателската кариера, нови идеи и проекти и развиване на нови научни направления.

Направеният обстоен анализ на различните аспекти в изследователската и учебно-преподавателската дейност на кандидата Дочо Дочев, както и представените от него данни по съответните показатели налагат извода, че той покрива изцяло и дори надвишава определените минимални точки по групи показатели за академичната длъжност „доцент“, съгласно ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане, както и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Гласувам положително и приканвам и останалите членове на Научното жури да сторят същото за присъждане на академичната длъжност „доцент“ на кандидата в конкурса д-р Дочо Дочев.

София, 19. 07. 2023 г.

Подпис:
(чл.-кор. проф. дн Кристилина Стойкова)